

Update: Veelgestelde vragen Coronacrisis en Gastouderopvang

Versie 3 april 2020

De update heeft betrekking op vraag en antwoord 8, 9, 13 en 21.

Wij hebben gemerkt dat met name in de gastouderopvang er veel vragen blijven leven over de huidige situatie en maatregelen die (ook) van toepassing zijn voor de gastouderopvang. Daarom hebben wij besloten om deze Q&A te maken op basis van de beschikbare en geverifieerde informatie van 24 maart 2020.

We hebben geprobeerd zo volledig mogelijk te zijn, maar het kan zijn dat u nog vragen en antwoorden mist. Ook verandert de informatie van de overheid regelmatig. Wij verzoeken wij u vriendelijk regelmatig de informatie op onze site en die van de andere brancheorganisaties te checken en de overheidswebsites bij te houden. Veel van de algemene informatie is ook van toepassing op de gastouderopvang.

Deze veelgestelde vragen zullen zo nodig aangepast worden als op cruciale punten de informatie wijzigt.

Informatieve websites:

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-kinderopvang>
- www.veranderingenkinderopvang.nl
- www.rivm.nl
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>

FAQ

1. De kinderopvang (incl. gastouderopvang) is dicht tot en met 6 april 2020. Geldt dit ook voor de gastouderopvang aan huis (nanny's)?

Ja, dit geldt ook voor gastouderopvang bij de vraagouder thuis.

2. Moeten ouders die hun kind thuis houden blijven betalen voor de opvang?

De overheid verzoekt ouders de gehele factuur voor de gastouderopvang te blijven betalen zoals ze dat altijd doen.

Ouders hoeven niets aan te passen bij de Belastingdienst voor de kinderopvangtoeslag, zo houden ze het recht op kinderopvangtoeslag en wordt deze doorbetaald. Zo behouden ze ook de plek op de kinderopvang wanneer deze weer opengaat.

Voor deze ouders, die normaliter gebruik maken van kinderopvang en hun factuur ook nu volledig door blijven betalen, geldt dat zij gecompenseerd worden voor de eigen bijdrage.

3. Geldt de compensatieregeling eigen bijdrage kinderopvang ook voor de gastouderopvang?

Ja, echter, de gastouderopvang zit anders in elkaar dan kindercentra. (1. relatie ouder – gastouder en 2. relatie ouder – gastouderbureau en 3. relatie gastouder - gastouderbureau). De compensatieregeling moet dus ook vanuit die achtergrond uitgewerkt worden specifiek voor de gastouderopvang. Er moet duidelijkheid komen over de compensatie boven het maximale uurtarief

(€ 6,27 inz KOT) voor de gastouderopvang en de verdeling hiervan tussen gastouder en gastouderbureau en de speciale positie van de gastouder aan huis, die onder de Regeling Dienstverlening aan Huis valt.

Dat de eigen bijdrage van ouders gecompenseerd wordt is op 20 maart 2020 bekend gemaakt. De regeling wordt zo snel mogelijk uitgewerkt. Hierover zal bericht worden op de sites van de overheid en de brancheorganisaties.

[Meer informatie](#)

4. Wat moeten ouders doen als hun inkomen sterk daalt door de coronacrisis of als zij bijvoorbeeld zzp'er zijn en momenteel geen inkomsten hebben?

Wanneer het inkomen wijzigt, moeten ouders dat doorgeven aan de Belastingdienst, zoals zij normaal ook zouden doen. De kinderopvangtoeslag is hoger bij een lager inkomen, en ouders zullen dan dus de kinderopvangtoeslag ontvangen die aansluit op het actuele inkomen. Die wijziging gaat in op de eerste dag van de volgende maand. Aanpassen kan via het portaal van de Belastingdienst (mijntoeslagen.nl).

In geval van werkloosheid geldt dat tot drie maanden na het verliezen van werk recht blijft bestaan op kinderopvangtoeslag. Dit zodat niet direct gestopt hoeft te worden met het gebruik van kinderopvang en de plek bij de kinderopvang niet direct verloren hoeft te gaan.

5. Kan een gastouder die ziek is of tot de risicogroep behoort (zie ook onder "regels rondom ziekte") ook doorbetaald worden?

Ja, de ouders dienen de uren door te betalen aan het gastouderbureau alsof de opvang heeft plaatsgevonden, ongeacht of de gastouder ziek is geworden of geen noodopvang aan mag bieden omdat zij, huisgenoot of eigen kind tot een risicogroep hoort.

Klik [hier](#) voor meer informatie over doorbetaling van ouders, bijvoorbeeld bij flexibele contracten.

6. Wat als ouders toch massaal hun contract opzeggen?

Ouders kunnen hun contract opzeggen binnen de voorwaarden die daarover afgesproken zijn in het contract. De overheid doet echter dringend beroep op alle ouders die gebruik maken van de kinderopvang (incl. de gastouderopvang) om facturen door te betalen. Zie hierboven. Ouders dienen hierbij wel rekening te houden met terugbetaling van de kinderopvangtoeslag.

7. Hoe moet de inkomstenderving voor gastouders en gastouderbureaus opgevangen worden?

Als toch sprake is van inkomstenderving, bijvoorbeeld omdat ouders massaal hun contract opzeggen, kunnen ZZP-gastouders een beroep doen op de maatregelen die de regering getroffen heeft om de ZZP-ers tegemoet te komen bij grote inkomensachteruitgang

Zie [TORZO](#) – Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen.

[Meer informatie](#).

Update 8. Kunnen gastouders ook noodopvang aan ouders die werkzaam zijn in cruciale beroepen bieden?

Ja, gastouders moeten noodopvang bieden aan kinderen van ouders die werkzaam zijn in cruciale beroepen. De noodopvang wordt gecoördineerd door de gemeente. Als in een gezin één van de ouders een cruciaal beroep uitvoert, is het verzoek om zelf de kinderen op te vangen als dat kan. Als dat niet lukt, kan er een beroep worden gedaan op de school en/of kinderopvang (kindercentra of gastouderopvang). Hierbij is het geen harde eis dat beide ouders een cruciaal beroep uitoefenen. Er hoeft geen verklaring van de werkgever te worden overlegd.

Voor meer informatie over de noodopvang: Lees de [kamerbrief](#)
Klik [hier](#) voor meer informatie over cruciale beroepen.

Update 9. Kan ik als gastouderbureau de extra/nieuwe uren noodopvang factureren bij de ouder?

De (nood)opvang is beschikbaar voor alle kinderen waarvan een van of allebei de ouders werkt/werken in een cruciale beroepsgroep, dus ook voor ouders die normaal geen gebruik maken van kinderopvang.

De noodopvang is zonder extra kosten voor ouders. Dit geldt ook voor de gastouderopvang. Ouders die gebruik maken van noodopvang mogen dus geen factuur krijgen voor éxtra uren. Wel voor hun gewone uren. Zij hoeven dus ook geen wijzigingen door te geven aan de Belastingdienst voor wat betreft het aantal uren.

Ouders die al gebruik maken van kinderopvang/gastouderopvang is gevraagd hun factuur door te betalen. De eigen bijdrage (tot de maximum uurprijs) wordt achteraf gecompenseerd. Als een ouder die werkzaam is in een cruciale beroepsgroep meer uren opvang nodig heeft, kan met het gastouderbureau worden bekeken op welke wijze dit kan worden ondervangen (bijvoorbeeld door het inzetten van een andere gastouder). Mocht het gastouderbureau er niet uitkomen, kan er in overleg met de gemeente naar een passende oplossing worden gekeken.

10. Als de extra of nieuwe uren gastouderopvang niet betaald hoeven te worden door de ouders met cruciale beroepen, hoe wordt de gastouder dan betaald voor die uren?

SZW wil dat ouders de facturen blijven betalen alsof de opvang normaal wordt uitgevoerd. Ouders krijgen over deze uren kinderopvangtoeslag en de eigen bijdrage wordt gecompenseerd. Dit betekent dat de inkomsten voor gastouders normaal zouden moeten doorlopen. De extra uren voor een ouder die noodopvang nodig heeft, worden zeer waarschijnlijk (ruim) gedekt door de bijdragen van ouders die nu geen gebruik kunnen maken van opvang maar wel de factuur betalen. Het verdient aanbeveling het aantal uren dat noodopvang wordt geboden nauwkeurig bij te houden.

11. Kan ik als gastouderbureau de extra/nieuwe uren noodopvang factureren bij de ouder?

Nee, u kunt geen facturen sturen voor deze extra nieuwe uren opvang. Wij raden u wel aan de gastouders de uren te laten registreren of dat als gastouderbureau zelf bij te houden.

12. Kunnen gastouders ook kinderen met een Sociaal Medische Indicatie opnemen in de noodopvang? Of kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld?

Ja, dat kan. De veiligheidsregio's hebben de aanwijzing gekregen noodopvang voor kinderen in een kwetsbare positie op te nemen in de noodverordeningen.

Zie ook ons [bericht](#) van 02 april 2020

13. Wanneer moet de noodopvang stoppen?

Het RIVM heeft de lijn aangepast. Hieronder is wat er op de site van het RIVM staat.

- **Heb je verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, keelpijn, lichte hoest?**
Blijf thuis. Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek. Laat anderen boodschappen doen, of laat ze bezorgen, zorg dat een ander de hond uitlaat. Voor huisgenoten zonder klachten gelden de regels die voor iedereen in Nederland gelden. Als je 24 uur lang geen klachten hebt, mag je weer naar buiten.
- **Mensen die werken in cruciale beroepen en vitale processen zijn hiervan uitgezonderd; zij blijven pas thuis als zij zelf klachten mét koorts hebben.**
Lees meer in de informatiebrief [Ik ben verkouden, wat nu?](#) en zie [Rijksoverheid.nl](#).
- **Heb je verkoudheidsklachten en koorts (boven 38 graden Celsius) en/of benauwdheid?**
Iedereen blijft thuis. Ziek uit. Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek. Heb je

huisgenoten, dan mogen zij ook niet naar buiten. Als uitzondering hierop mogen alleen huisgenoten die geen klachten hebben even boodschappen doen. Als iedereen 24 uur geen klachten heeft, mag je weer naar buiten.

Lees meer in de [informatiebrief Koorts met luchtwegklachten en/of benauwdheid](#).

Wanneer een kind verkouden is, niest, een loopneus heeft en/of koorts heeft kan het niet meer gebruik maken van de noodopvang.

Dit betekent dat de noodopvang moet stoppen:

- als de gastouder én verkoudheidsklachten heeft én koorts, ook als de huisgenoten geen klachten hebben.
- als één van huisgenoten verkoudheidsklachten heeft én koorts en/of benauwdheid

14. Wat moet er gebeuren als de noodopvang moet stoppen?

In afstemming met de gemeente kan een alternatief op een al bestaande noodopvanglocatie geregeld worden. Het gastouderbureau kan hierin ondersteunen.

15. Het kabinet heeft de voorzitters van de veiligheidsregio's verzocht om (nood)opvang te bieden aan kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen. Gemeenten organiseren deze noodopvang, ondersteund door de VNG. Betrekken gemeenten en veiligheidsregio's hier ook de gastouderopvang bij?

Ja, het advies van de Vereniging Nederlandse Gemeenten aan de gemeenten is om deze kinderen zoveel mogelijk op te vangen op hun eigen locatie en in een vertrouwde omgeving. Dit betekent dat ook de gastouderopvang aangeboden kan worden aan de ouders in cruciale beroepsgroepen. Gastouderbureaus of gastouders kunnen zich ook kenbaar maken bij de gemeente, als zij noodopvang aan willen bieden. Voor meer specifieke vragen kan contact opgenomen worden bij de gemeente.

Zie ook:

[Vragen & Antwoorden advies VNG aan gemeenten over realiseren \(nood\)opvang](#)

[Advies VNG aan gemeenten over realiseren \(nood\)opvang](#)

16. Als ouders uit cruciale beroepen meer uren opvang nodig hebben dan zij al afnamen of voorheen geen opvang afnamen, worden die uren dan betaald door de gemeente?

Nee, die uren worden niet betaald door de gemeente. SZW wil dat ouders de facturen blijven betalen alsof de opvang normaal wordt uitgevoerd. Ouders krijgen over deze uren kinderopvangtoeslag en de eigen bijdrage wordt gecompenseerd. Dit betekent dat de inkomsten voor gastouders normaal zouden moeten doorlopen. De extra uren voor een ouder die noodopvang nodig heeft, worden zeer waarschijnlijk (ruim) gedekt door de bijdragen van ouders die nu geen gebruik kunnen maken van opvang maar wel de factuur betalen.

17. Hoe wordt omgegaan met nieuwe aanvragen van gastouders?

Nieuwe aanvragen worden opgeschort ivm overmacht. Dit betekent dat gastouders later dan gewenst kunnen starten met opvang.

18. Hoe wordt omgegaan met de inspecties van gastouderbureaus en gastouders: wel of niet op locatie?

Het advies van GGD-GHOR en VNG aan de GGD is om alleen signaal-gestuurd toezicht uit te oefenen en geen regulier toezicht. Dit om contacten zoveel mogelijk te vermijden. Het is echter aan gemeenten om per situatie hierover te besluiten.

19. Hoe wordt omgegaan met verlopen EHBO certificaten, omdat de cursussen door de aanbieders worden afgezegd?

Er zijn op dit moment geen coulancregels gesteld m.b.t. gastouderopvang t/m 16 maart 2020. Er kan wel sprake zijn van overmacht zoals het niet kunnen volgen van een (herhalings)cursus na deze datum.

20. Hoe wordt omgegaan met verlopen RI&E's en de inzet van de bemiddelingsmedewerkers, nu fysiek contact afgeraden wordt?

Indien de situatie zich langer gaat voordoen kan het zijn dat actualisering van de RIE's of bezoeken aan gastouders niet tijdig zijn uitgevoerd.

Richtlijn is dat een houder de veiligheid van de kinderen zoveel mogelijk waarborgt en onderzoekt of er alternatieven zijn zoals telefonisch contact met een gastouder over de kwaliteit van opvang.

Update 21. Komt er ook een coulancregeling Toezicht voor de gastouderopvang?

Op dit moment zien GGD-GHOR Nederland, VNG en SZW hier geen directe aanleiding toe.